

OPGAVE I TEORETISK PÆDAGOGIKUM 2012

TEMA A:

Gymnasiefremmede unge

Ifølge bekendtgørelserne for de gymnasiale uddannelser §1 er de gymnasiale uddannelser målrettet ”unge med interesse for viden, fordybelse, perspektivering og abstraktion”, og det fremhæves specifikt at formålet med uddannelsen er at forberede eleverne til videregående uddannelse.¹ Der er således nogle implicitte forventninger til de unge mennesker der starter på en gymnasial uddannelse.

Siden 2006 har det været en national målsætning at 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Denne målsætning har, sammen med en vis prestige forbundet med de gymnasiale uddannelser samt ønsket om at flere unge gennemfører en videregående uddannelse, medført en forskydning fra bl.a. erhvervsuddannelserne over til de gymnasiale uddannelser. Det indebærer at mange gymnasiefremmede i dag søger de gymnasiale uddannelser.

Det har resulteret i et misforhold mellem de gymnasiale uddannelsers formålsparagraf og de kompetencer som en del af de gymnasiesøgende unge besidder. De forventninger uddannelsesinstitutionerne har, stemmer ikke overens med de unges uddannelsesparathed og kompetencer. Det har i øvrigt været til debat om 2005-reformerne af de gymnasiale uddannelser i virkeligheden har været med til at forstærke dette misforhold².

Det var i bogen *Når gymnasiet er en fremmed verden* at begrebet ’gymnasiefremmed’ blev indført³, som betegnelse for elever hvis forældre ikke har en gymnasial uddannelse. Baggrunden for bogen er forskningsprojektet *Den sociale arv og de gymnasiale uddannelser* som blev gennemført fra 2005-2008. En af forfatterne herfra skriver andetsteds, at gymnasiefremmede ikke nødvendigvis er svage elever, men at man ved at de har en større risiko for at falde fra uddannelsen⁴. Ofte oplever de undervisningen som kedelig fordi de ikke kan se meningen med den. De kan ikke se en relation mellem deres egen situation og det stof

¹ <http://www.uvm.dk/Uddannelser-og-dagtilbud/Gymnasiale-uddannelser/Love-og-regler-for-gymnasiale-uddannelser/Uddannelsesbekendtgørelser-for-de-gymnasiale-uddannelser>

² Se fx *Gymnasieskolen 2 og 3/2009*,
<http://www.gymnasieskolen.dk/article.dsp?page=22713> og
<http://www.gymnasieskolen.dk/article.dsp?page=22758>

³ Se Ulriksen m.fl. 2009, s.22-25

⁴ <http://www.ind.ku.dk/negativ-social-arv/Gymnasiefremmede-booklet.pdf>

de står overfor, og derfor kobler de sig af undervisningen⁵. Forskningen peger på, at problemet hænger sammen med mange gymnasiefremmedes manglende forståelse af de sproglige koder i undervisningen og af kriterierne for deltagelse⁶. Problemstillingen kan illustreres med følgende citat:

*”I dansk der skal man skrive med et godt sprog, have et godt sprog og ramme det, der er det rigtige. Og så tænker jeg bare, jamen, det er jo ikke noget, man lærer.” (stx, pige)
Problemet er dels at gennemskue, hvad der er kriterierne for relevant indhold og form i skriftlige som mundtlige sammenhænge, men også at det kan være svært at realisere, når man ikke forstår lærerens forklaringer: Hvad er »et godt sprog«?⁷*

GL's pjece ”Fra gymnasiefremmed til student” sammenfatter hovedresultaterne fra ovennævnte forskningsprojekt. Heri konkluderer forfatterne at der ikke er én løsning på de vanskeligheder de gymnasiefremmede elever har, og at flere parter skal være med til at løfte opgaven. Det gælder således både lærerne, klasseteamet og ledelsen på skolerne.

Pjecen stiller en række konkrete forslag til lærere og ledelse i arbejdet med de gymnasiefremmede. Lærerne opfordres bl.a. til at demonstrere fagenes relevans og anvendelighed, ekspliciterer de faglige mål og gøre det tydeligt for eleverne hvad der skal til for at klare sig godt i de enkelte fag. Lærerne bør variere undervisningsformerne så alle grupper i klassen får reel mulighed for at deltage, og de skal desuden tage et medansvar for det sociale klima i klassen. Forslagene til ledelsen gælder etablering af rammer for en frugtbar intern evaluering og sparring, der sigter mod en udvikling af undervisningen, så den støtter elevernes læring bedst muligt.

Du skal formulere et problem med udgangspunkt i temaet gymnasiefremmede unge som det fx er skitseret ovenfor. Du skal i din problemformulering fokusere på et eller flere indsatsområder med det formål at styrke gymnasiefremmede unges deltagelse i og udbytte af undervisningen.

På baggrund af din problemformulering skal du analysere og vurdere et kortere eller længere undervisningsforløb i et af dine fag, hvor du i tilrettelæggelsen i særlig grad har lagt vægt på de valgte indsatsområder. Forløbet kan være planlagt eller gennemført. Begrund de didaktiske og pædagogiske valg, der er foretaget, såvel teoretisk som praktisk. I forhold til en detaljeret beskrivelse af kravene til opgaven henvises der i øvrigt til Studieordning for Uddannelsen i teoretisk pædagogikum.⁸

⁵ Ulriksen m.fl. 2009, s.73

⁶ Forskningsprojektet ”Den sociale arv og de gymnasiale uddannelser” fra 2007

⁷ <http://www.gymnasieskolen.dk/article.dsp?page=21353>

⁸ http://static.sdu.dk/mediafiles/Files/Om_SDU/Institutter/Ifpr/Paedagogikum/Studieordningpaedagogikum09.pdf